

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 00104-3/2018/6

Datum: 2. 2. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi s kazenskima ovadbama zoper nekdanjega predsednika republike

Poslanec Franc Breznik je 29. 12. 2017 na Vlado Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi s kazenskima ovadbama zoper nekdanjega predsednika republike, na katerega Vlada RS v nadaljevanju podaja odgovor.

Vlada RS uvodoma pojasnjuje, da je Ministrstvo za pravosodje (v nadaljevanju: ministrstvo) za pojasnila zaprosilo Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani, ki je posredovalo odgovor, da je pristojna državna tožilka odgovorila Združenju za vrednote slovenske osamosvojitve že z dopisom z dne 25. 11. 2016 ter jim pojasnila razloge za svojo odločitev.

Pristojna državna tožilka je v predmetnem odgovoru Združenju za vrednote slovenske osamosvojitve pojasnila, da Zakon o kazenskem postopku v prvem odstavku 161. člena določa, da o zavrženju kazenske ovadbe in razlogih za to državni tožilec obvesti oškodovanca, če je ovadbo podal državni organ, pa tudi njega. Ker Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve v konkretni zadevi kot ovaditelj ni oškodovanec in tudi ne državni organ, mu je bilo poslano le obvestilo o tem, da je bila kazenska ovadba zavržena.

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve je bilo torej s strani pristojne državne tožilke obveščeno o razlogih, zakaj ni prejelo sklepa o zavrženju kazenske ovadbe.

Poudariti velja še, da kolikor bi v primeru, o katerem sprašuje poslanec, govorili o oškodovancu, je njegov položaj v kazenskem pravu vsekakor varovan z možnostjo subsidiarnega pregona. Z vstopom oškodovanca na mesto upravičenega tožilca pridobi ta položaj stranke v postopku in iz tega položaja izhajajoče pravice. Pri tem pa velja upoštevati, da je na podlagi 144. člena ZKP oškodovanec zgolj tisti, kateremu je kakršnakoli njegova osebna ali premoženjska pravica s kaznivim dejanjem prekršena ali ogrožena.

Vlada RS želi izpostaviti še, da je pred časom predlagala rešitev, ki bi že pred zavrženjem ovadbe bistveno izboljšala položaj t. i. kvalificiranih ovaditeljev, pa tudi ovaditeljev, ki so oškodovanci hujših kaznivih dejanj. Navedena rešitev je bila vključena v predlog novele ZKP-N (EPA 1855-VII), ki pa ob ponovnem glasovanju po vetu Državnega sveta RS žal ni dobila zahtevane absolutne večine. V skladu z navedeno rešitvijo bi moral državni tožilec pred zavrženjem ovadbe takšnega ovaditelja pisno seznaniti z obrazloženimi razlogi za zavrženje in mu tako dati možnost, da se do njih predhodno opredeli. S tem bi vnesli dodatno varovalko, ki bi preprečila neutemeljeno zavrženje oziroma zagotovila bolj prepričljivo utemeljene odločitve državnega tožilca. T.i. kvalificirani ovaditelji so namreč »specializirani« za določeno področje, ki ga nadzorujejo in na katerem varujejo javni interes (npr. Javna agencija RS za varstvo

konkurence, Urad RS za preprečevanje pranja denarja idr.) Pri ovadbah za kazniva dejanja, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora več kot pet let, pa predlagano varovalko za dodatno zaščito oškodovancev (fizičnih oseb) upravičuje že sama nevarnost/teža kaznivega dejanja. Zagotovljena je bila tudi ustavno varovana samostojnost državnega tožilca oziroma državnega tožilstva, saj bi imelo mnenje omenjenih državnih organov oziroma institucij ter oškodovanca le »posvetovalno« naravo. Svoje mnenje bi takšen ovaditelj poslal tudi vodji pristojnega okrožnega državnega tožilstva, kar bi slednjemu olajšalo možnost ukrepanja po 170. členu Zakona o državnem tožilstvu, na podlagi katerega lahko prevzame zadevo v reševanje ali jo dodeli drugemu državnemu tožilcu, če so za to podani zakonski razlogi. Navedena rešitev bi torej predstavljala še dodatno varovalko pred prezgodnjim zavrženjem ovadbe, vendar, kot že rečeno, v Državnem zboru RS žal ni dobila potrebne večine.